

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Harlingen
De heer H. Feenstra
Postbus 10000
8860 HA HARLINGEN

Postbus 612
8901 BK LEEUWARDEN
T 088 22 99 666
F 088 22 99 661
I www.brandweefryslan.nl
E info@brandweefryslan.nl

Datum	9 april 2020	Behandeld door	L.A. van Tongeren
Onze referentie	UIT/20012193/BRW/BR/RB	Doorkiesnummer	088 22 98 971
Uw referentie		E-mail	I.vantongeren@brandweefryslan.nl
Uw brief van	30 maart 2020	Bijlagen	0

Onderwerp adviesaanvraag voorontwerp wijzigingsplan Harlingen - Plan Zuid Fase 3

Geacht college,

Op 30 maart 2020 heeft u aan ons ter advisering het voorontwerp wijzigingsplan Harlingen – Plan Zuid Fase 3 toegezonden, met de vraag eventuele opmerkingen aan u te richten.

Het plan behelst het realiseren van nieuwe grondgebonden woningen en een aantal appartementen in woongebouwen met een maximum van 93. De situering van de woningen stroken niet met het huidige bestemmingsplan, waardoor er een wijzigingsplan wordt opgesteld.

In deze brief worden onze bevindingen en ons advies weergegeven. In ons advies richten wij ons op het optimaliseren van de veiligheidssituatie; wij gaan niet in op de vraag of het groepsrisico aanvaardbaar is.

Externe veiligheid

In de nabijheid van het plangebied is een transportroute van gevaarlijke stoffen aanwezig op basis van het Besluit externe veiligheid Transportroutes (Bevt).

De brandweer heeft in haar advies gekeken naar een aantal aspecten voor deze risicobron:

- plaatsgebonden risico
- groepsrisico
- nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen
- bestrijdbaarheid
- zelfredzaamheid

Onderstaand zijn de conclusies opgenomen.

Vervoer van gevaarlijke stoffen

Het plangebied is gedeeltelijk gelegen binnen het invloedsgebied van de N31 als zijnde transportroute voor gevaarlijke stoffen. De N31 is gelegen op een afstand van circa 130 meter. Op basis van artikel 8 van het Bevt dient er een verantwoording van het groepsrisico plaats te vinden.

BRANDWEER

Fryslân

Verwacht wordt dat er kan worden volstaan met een verkorte verantwoording van het groepsrisico, omdat het aantal aanwezige personen niet veel zal stijgen. Aangezien het plan voorziet in de bouw van woningen, wordt verwacht dat de doelgroep in staat is om zelfstandig te vluchten. Brandweer Fryslân voorziet verder geen knelpunten in het kader van de N31 als zijnde risicobron.

Repressief advies

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een repressief advies te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg en de externe veiligheidssituatie. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Opkomsttijd

Voor het plangebied geldt een opkomsttijd van circa 9 minuten. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde normtijd van 12 minuten voor een risicogebied 2 op basis van dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân. Wij voorzien op basis van de opkomsttijd geen knelpunten.

Bluswatervoorziening

Bij een beginnende brand zal de brandweer allereerst gebruik maken van de aanwezige tankinhoud. Wanneer een brand van grotere omvang wordt, zal de brandweer gebruik gaan maken van een primaire-, secundaire en of tertiaire bluswatervoorziening. Voor woningen gebouwd na 2003 wordt er volstaan met een primaire bluswatervoorziening die 1.000 liter per minuut kan leveren, binnen 100 meter gelegen van de opstelplaats voor de brandweer. Voor het plangebied zijn er voldoende brandkranen aanwezig, mits Brandkraan 72-637 op de Vitens Mapkit bruikbaar wordt gemaakt. Brandweer Fryslân adviseert om deze brandkraan bruikbaar te maken voor de brandweer.

Bereikbaarheid

Voor de brandweer is het wenselijk om een willekeurige incidentlocatie middels twee onafhankelijke routes aan te kunnen rijden. Voor het plangebied is dit het geval. Om wegen in het plangebied bereikbaar voor te brandweer te laten zijn, dienen deze te voldoen aan de volgende kenmerken uit de handreiking Bluswatervoorziening en Bereikbaarheid van Brandweer Nederland:

- een berijdbare breedte van ten minste 4.50 meter;
- een doorgangshoogte van tenminste 4.20 meter;
- bestand tegen een aslast van 11.5 ton;
- bestand tegen een totaalgewicht van 30 ton;
- een bochtstraal van 10 meter in de buitenbocht;
- een bochtstraal van 5.5 meter in de binnenbocht.

Brandweer Fryslân adviseert om het plan te controleren, dan wel bij de verdere uitwerking te laten voldoen aan bovenstaande eisen.

Advies

In overeenstemming met bovengenoemde opmerkingen adviseert Brandweer Fryslân om:

- een (verkorte) verantwoording van het groepsrisico op te (laten) stellen op basis van het Bevt;
- de brandkranen in het plangebied gereed te maken voor gebruik door de brandweer;
- de wegen in het plangebied te laten voldoen aan de kenmerken genoemd onder bereikbaarheid;
- ons op de hoogte te houden van de mate waarin ons advies is overgenomen.

Mocht u naar aanleiding van bovenstaande nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Lars van Tongeren, medewerker risicobeheersing van Brandweer Fryslân, te bereiken via 088 – 229 89 71.

BRANDWEER

Fryslân

Graag willen wij van u vernemen hoe ons advies binnen uw organisatie wordt verwerkt. Deze informatie willen wij gebruiken bij de verdere ontwikkeling van onze adviestaak.

Wij gaan ervan uit hiermee te hebben voldaan aan uw adviesaanvraag.

Hoogachtend,
Namens het dagelijks bestuur van Veiligheidsregio Fryslân,
voor deze

ing. S. Veerbeek
clusterhoofd risicobeheersing afdeling Noordwest

Deze brief is in een automatisch proces opgemaakt en geaccordeerd en daarom niet ondertekend.

Algemeen toetsingskader

Externe veiligheid gaat om het beperken van de kans op en het effect van een ernstig ongeval voor de omgeving door:

- het gebruik, de opslag en productie van gevaarlijke stoffen (inrichtingen);
- het transport van gevaarlijke stoffen (buisleidingen, wegen, waterwegen en spoorwegen);
- het gebruik van luchthavens.

Het externe veiligheidsbeleid richt zich op het beperken van de risico's voor de burger door bovengenoemde activiteiten. Hiertoe zijn risico's gekwantificeerd, namelijk door middel van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico.

Plaatsgebonden risico (PR)

Het PR is de berekende kans per jaar, dat een persoon overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval bij een risicobron, aangenomen dat hij op die plaats permanent en onbeschermd verblijft.

Groepsrisico (GR)

Dit is de kans dat een groep mensen overlijdt door een ongeval met gevaarlijke stoffen. Het GR moet worden gezien als een maat voor maatschappelijke ontwrichting.

Het externe veiligheidsbeleid is verankerd in diverse wet- en regelgeving. De volgende besluiten zijn relevant:

1. Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi)

Met het Bevi zijn risiconormen voor externe veiligheid met betrekking tot bedrijven met gevaarlijke stoffen wettelijk vastgelegd.

2. Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb)

Op basis van het Bevb dienen plannen, vergelijkbaar met het Bevi, te worden getoetst aan de grens- en richtwaarde voor het PR en de oriëntatiewaarde voor het GR.

3. Basisnet

Het basisnet is een landelijk aangewezen netwerk voor het vervoer van gevaarlijke stoffen. Binnen bepaalde grenzen wordt dit vervoer over de weg, binnenwater en spoor gegarandeerd. Het basisnet heeft betrekking op de Rijksinfrastructuur: hoofdwegen (snelwegen), hoofdwaterwegen (binnenwateren) en hoofdspoorwegen (enkele uitzonderingen daargelaten). Het basisnet is vastgelegd in onder andere de Wet vervoer gevaarlijke stoffen.

4. Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt)

Voor ruimtelijke ordening in relatie tot de transportroutes is het Bevt opgesteld. Hierin zijn de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het basisnet wettelijk vastgelegd.

5. Activiteitenbesluit milieubeheer (Activiteitenbesluit)

Het Activiteitenbesluit en de daarbij behorende regeling is de opvolger van een groot aantal AMvB's. In het Activiteitenbesluit staan algemene regels voor verschillende milieuaspecten, zoals veiligheidsafstanden waaraan voldaan moet worden.

Verantwoordingsplicht

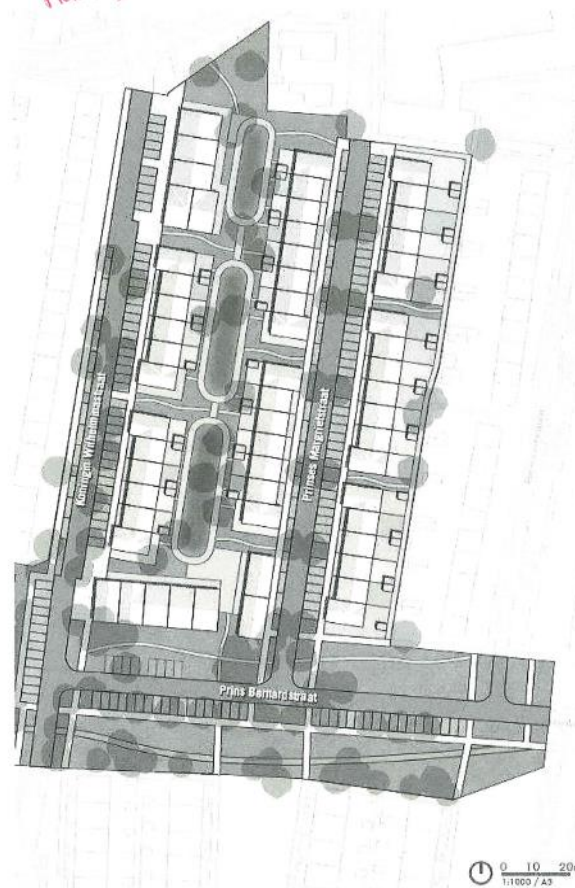
In het Bevi, Bevb en het Bevt is onder andere een verantwoordingsplicht GR opgenomen. Deze verantwoording houdt in dat in bepaalde gevallen planologische keuzes moeten worden onderbouwd en verantwoord door het bevoegd gezag.

Opsteller:	Inge de Vries
Telefoon:	06-46994259
Datum:	1 mei 2020
Zaaknummer:	2020-FUMO-0039263
Organisatie:	FUMO
Status:	DEFINITIEF

Risicobronnen ten aanzien van het Wijzigingsplan Plan Zuid Fase 3 Harlingen

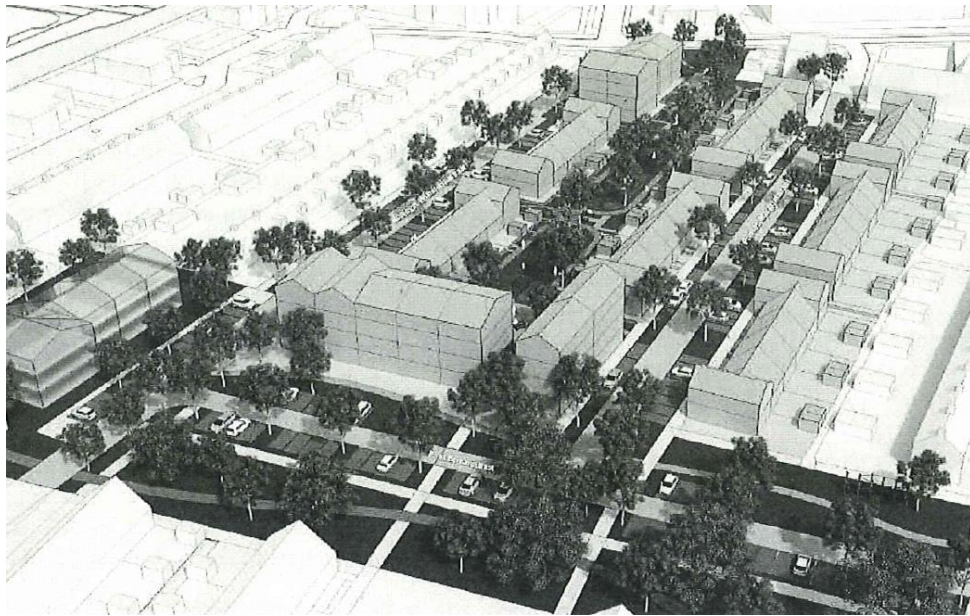
De gemeente is van plan medewerking te verlenen aan een herontwikkeling van de wijk Plan Zuid in Harlingen. De 126 oude duplexwoningen in het gebied van fase 3 zijn inmiddels gesloopt en deze worden vervangen door 93 nieuwe grondgebonden woningen en appartementen in woongebouwen. De FUMO is gevraagd om een advies externe veiligheid uit te brengen.

Het gebied is hierna aangeduid als het plangebied. De ligging en begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 1. Een nadere impressie van de beoogde ontwikkeling is weergegeven in figuur 2.

Figuur 2.3 Beoogde nieuwe situatie

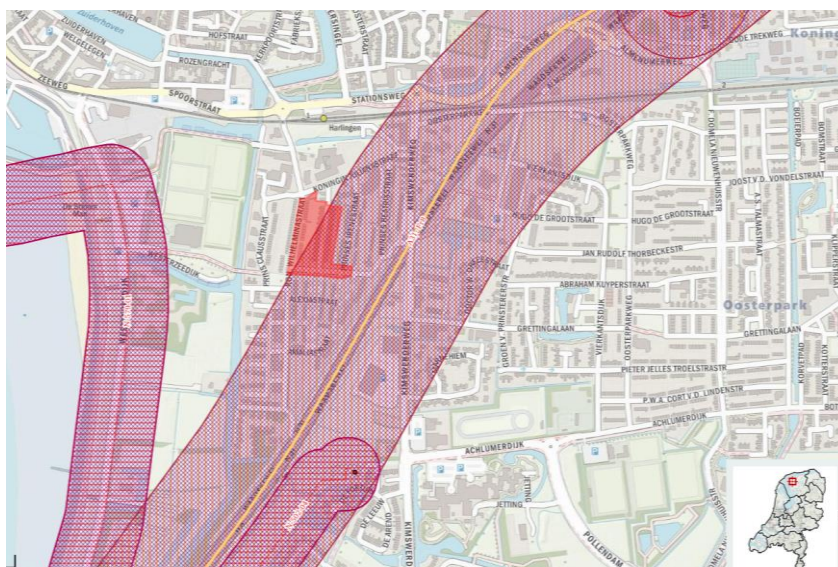
Figuur 1: ligging en begrenzing plangebied

Figuur 2: impressie beoogde ontwikkeling

Voor de inventarisatie van de aanwezige risicobronnen met de daarbij behorende veiligheidszones is de professionele risicokaart en signaleringskaart geraadpleegd.

Uit de professionele risicokaart en signaleringskaart blijkt dat in de directe nabijheid van het plangebied een (mogelijke) risicobron is gelegen waarvan de risicocontour of invloedsgedebied over het plangebied valt (zie figuur 2). De (mogelijk) relevante risicobron voor het plangebied is het transport van gevaarlijke stoffen over de weg.

Figuur 2: plangebied met (mogelijke) risicobronnen

Beperkt kwetsbaar object of kwetsbaar object

Om de vraag te beantwoorden of hier sprake is van een beperkt kwetsbaar object of een kwetsbaar object, moet gekeken worden naar het Bevi.

In artikel 1, lid 1, onderdeel b, onder a van het Bevi staat aangegeven dat verspreid liggende woningen met een dichtheid van maximaal twee woningen per hectare onder de definitie van beperkt kwetsbaar object vallen. Ook dienst- en bedrijfswoningen van derden vallen onder de definitie van beperkt kwetsbare objecten.

In onderdeel l, onder a van dat artikellid van het Bevi staat dat woningen, niet zijnde woningen als bedoeld in onderdeel b, onder a, een kwetsbaar object zijn.

Op grond van onderdeel s van dat artikellid van het Bevi wordt onder woning verstaan: gebouw of gedeelte van een gebouw dat voor bewoning is bestemd.

De gronden zijn bestemd voor 93 nieuwe grondgebonden woningen en appartementen in woongebouwen. Dit zijn meer dan twee woningen per hectare.

Geconcludeerd kan worden dat de ontwikkeling onder de definitie van een kwetsbaar object valt.

Transport van gevaarlijke stoffen over wegen

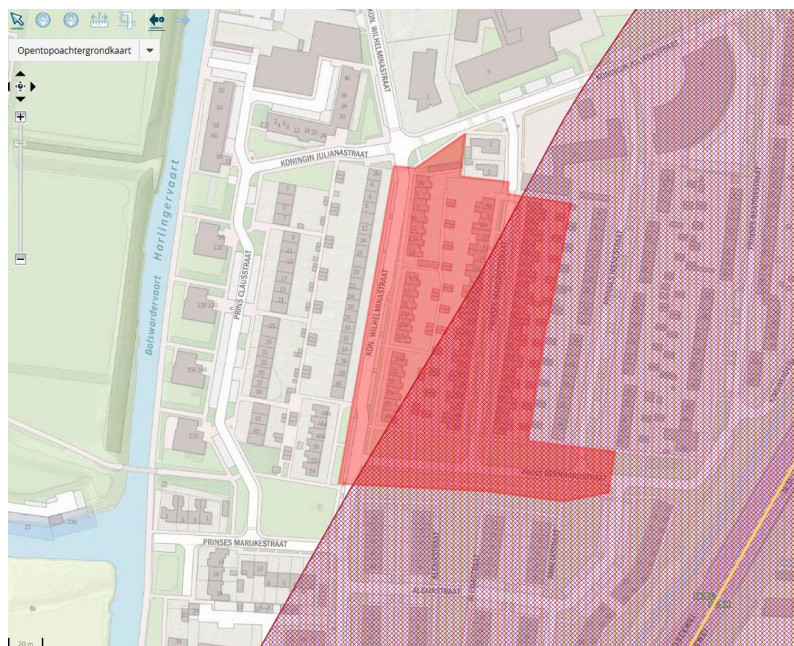
Bronnen en afbakening

Aan de oostzijde van de ontwikkelingslocatie ligt de Rijksweg A31. Over deze weg vindt lokaal transport van gevaarlijke stoffen plaats. De weg is opgenomen in het Basisnet weg.

Beoordeling externe veiligheid

Toetsingskader bij beoordeling van risico's van vervoer van gevaarlijke stoffen bij ruimtelijke ordeningsbesluiten, is het basisnet. Het basisnet is per 1 april 2015 van kracht. Voor het wettelijk vastleggen van de regels voor de ruimtelijke ordening rondom het basisnet is er het Besluit externe veiligheid transportroutes (hierna: Bevt). Verder is de Regeling basisnet (hierna: Rbn) opgesteld. In de Rbn staat waar risicoplafonds liggen langs transportroutes en welke regels er gelden voor ruimtelijke ontwikkeling.

In artikel 8 van het Bevt staat dat wanneer een bestemmingsplan binnen een afstand van 200 meter van een transportroute is gelegen, het GR dient te worden verantwoord. Aangezien de ontwikkeling binnen 200 meter vanaf de A31 is gelegen, is deze weg relevant in verband met transport van gevaarlijke stoffen. In vrijwel alle gevallen wordt het GR bepaald door GF3-stoffen (LPG). In figuur 3 is de 200 meter contour te zien middels het paars gearceerde vlak. Het plangebied is met een rood vlak ingekleurd. Het plangebied is overigens ingetekend op de signaleringskaart. De signaleringskaart laat de oude situatie zien. In figuur 3 is te zien dat het invloedsgebied van de A31 deels over het plangebied valt.

Figuur 3 afstand van 200 meter vanaf de A31

De A31 maakt onderdeel uit van het basisnet. In het Bevt is vastgelegd dat voor het PR een Basisnetafstand geldt. Deze is opgenomen in de bijlagen van de Rbn. Voor het

groepsrisico is in de Rbn aangegeven dat de berekening uitgevoerd dient te worden overeenkomstig de Handleiding Risicoanalyse Transport (hierna: HART) en gebruikmakend van het risicoberekeningsprogramma RBM-II. In de HART staat uitvoerig beschreven op welke wijze de risicoberekening uitgevoerd moet worden. Daarbij wordt ook aangegeven welke gegevens (vervoer en populatie) daarbij ingevoerd moeten worden. De transportaantallen van gevaarlijke stoffen zijn opgenomen in de Rbn.

In de Nota van toelichting op het Bevt en de Nota van toelichting op de Beleidsregels EV is aangegeven dat in sommige gevallen de berekening van het PR en het GR achterwege kan blijven. Hiervoor zijn vuistregels in de vorm van drempelwaarden voor vervoersaantallen opgesteld die de gebruiker een indicatie geven van de hoogte van het PR of GR. Met de vuistregels kan ingeschat worden of de vervoersaantallen, bebouwingsafstanden en/of aanwezigheidsdichtheden te klein zijn om tot een overschrijding van grenswaarde of richtwaarde voor het PR dan wel tot een overschrijding van de oriëntatiewaarde of 0,1 maal de oriëntatiewaarde voor het GR te kunnen leiden.

De drempelwaarde voor 0,1 maal de oriëntatiewaarde voor het GR geeft een indicatie dat zeker een GR-berekening moet worden uitgevoerd.

Uitgangspunten

De A31 heeft ter hoogte van het plangebied tweezijdige bebouwing. Voorts betreft het een weg waar maximaal 100 km/uur gereden mag worden. De dichtstbijzijnde bebouwing ligt op een afstand van circa 30 meter vanaf de A31. Het plangebied zelf ligt op circa 100 meter vanaf de A31.

Voor de bepaling van de aanwezige personen binnen het plangebied is uitgegaan van de aantallen personen per hectare zoals genoemd in de Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico van november 2007 (hierna: Handreiking). Voor de populatie wordt rekening gehouden met een dichtheid 25 p/ha. In de HART wordt niet met deze dichtheid gerekend. Daarom is gekeken naar de eerstvolgende mogelijkheid. Worst-case betekent dit dat gerekend wordt met 30 p/ha. Het aantal GF3 transporten is in bijlage I van de Rbn gesteld op 1000.

PR

Conform het Bevt en de Rbn geldt voor Basisnet-routes een Basisnetafstand. De Basisnetafstand staat gelijk aan de PR 1×10^{-6} /jaar contour en geeft beperkingen voor de ontwikkeling van objecten binnen deze contour.

Voor de A31 is de basisnetafstand in bijlage 1 van de Rbn vastgelegd op 0 meter . Langs deze route gelden daarom geen beperkingen.

Geconcludeerd kan worden dat het PR geen knelpunten vormt voor de voorgenomen ontwikkeling.

PAG-zone

De A31 heeft geen PAG-zone waarmee rekening moet worden gehouden.

GR

Volgens de HART moet een RBM-II berekening uitgevoerd worden wanneer de vervoersstroom gevaarlijke stoffen in tankwagens stoffen bevat uit de categorieën LT3, GT4 of GT5. Hiervan is geen sprake.

Wanneer GF3 minder is dan 10 maal de drempelwaarde uit tabel 1-5 van de bijlagen bij de HART, wordt de oriëntatiewaarde van het GR niet overschreden. Het aantal GF3 transporten bedraagt 1000 voor de A31. De minimale afstand tussen bebouwing en de weg is circa 30 meter, de maximale dichtheid van personen is 30 p/ha.

Aflesen van tabel 1-5 geeft 7.270 transporten GF3 om 10% van de oriëntatiewaarde te overschrijden, 72.700 om de oriëntatiewaarde te overschrijden. Zoals gezegd is het aantal transporten gesteld op 1000. Het aantal GF3 transporten is minder dan de drempelwaarde uit tabel 1-5. De 10% van de oriëntatiewaarde wordt niet overschreden. Er is daarmee geen noodzaak om het GR nader te berekenen.

Verantwoording GR

Het gaat hier om het realiseren van 93 nieuwe grondgebonden woningen en appartementen in woongebouwen. Voorheen stonden op deze locatie 126 oude duplexwoningen. Deze zijn inmiddels gesloopt. Dit betekent een verlaging van het aantal wooneenheden. Het aantal personen zal afnemen. De 10% van de oriëntatiewaarden zal niet worden overschreden.

Zoals eerder aangegeven valt de beoogde functie onder de definitie van een kwetsbaar object. Mogelijk is de zelfredzaamheid van personen een punt van aandacht. De zelfredzaamheid heeft betrekking op de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied om zichzelf in veiligheid te brengen (of in veiligheid gebracht te worden). Niet zelfredzame personen binnen een invloedsgebied van een risicobron zijn vanuit hulpverleningsperspectief onwenselijk.

Vanuit externe veiligheidsoogpunt wordt geadviseerd om de appartementen in woongebouwen buiten het invloedsgebied te realiseren. Indien er voor gekozen wordt om de appartementen binnen het invloedsgebied toe te staan, dan dient rekening mee gehouden te worden dat de bereikbaarheid van hulpdiensten goed geborgd is en dienen er voldoende vluchtmogelijkheden aanwezig te zijn. Daarbij moet vluchten van de risicobron af mogelijk zijn. Vanuit externe veiligheid wordt geadviseerd om de grondgebonden woningen binnen het invloedsgebied toe te staan, mits ook

rekening wordt gehouden met de bereikbaarheid van hulpdiensten en er voldoende vluchtmogelijkheden aanwezig zijn. Vluchtwegen moeten van de risicobron af mogelijk zijn.

De gemeente zal een afweging moeten maken of het mogelijk maken van de nieuwe grondgebonden woningen en appartementen in woongebouwen binnen 200 meter vanaf de A31 wenselijk is.

Conform artikel 9 van het Bevt dient het bestuur van de Veiligheidsregio in de gelegenheid te worden gesteld om in verband met het GR advies uit te brengen over de mogelijkheden tot voorbereiding van bestrijding en beperking van de omvang van een ramp en over de zelfredzaamheid van personen in het invloedsgebied. Onder het kopje “Advies Brandweer Fryslân” wordt hier op ingegaan.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat de A31 een aandachtspunt vormt voor de ontwikkeling van onderhavig plan.

Advies Brandweer Fryslân

Op 9 april 2020 is door Brandweer Fryslân een advies uitgebracht omtrent de externe veiligheid. Hieronder volgt een korte samenvatting.

Bestrijding en beperking van rampen en zelfredzaamheid

Onder bestrijdbaarheid van een (dreigende) calamiteit vallen alle maatregelen die invloed hebben op de bestrijdbaarheid van een calamiteit ten gevolge van een risicovolle activiteit.

De zelfredzaamheid heeft betrekking op de mogelijkheden voor personen in het invloedsgebied om zichzelf in veiligheid te brengen (of in veiligheid gebracht te worden). Niet zelfredzame personen binnen een invloedsgebied van een risicobron zijn vanuit hulpverleningsperspectief onwenselijk.

A31

Aangezien het plan voorziet in de bouw van woningen, wordt verwacht dat de doelgroep in staat is om zelfstandig te vluchten. Brandweer Fryslân voorziet verder geen knelpunten in het kader van de A31 als zijnde risicobron.

Repressief advies

Brandweer Fryslân heeft de mogelijkheid een repressief advies te geven in het kader van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen. In een dergelijk advies komen aspecten aan bod die van belang zijn voor de basisbrandweezorg. Hierbij valt te denken aan onder meer bereikbaarheid, de beschikbaarheid van bluswater en de opkomsttijden.

Opkomsttijden

Voor het plangebied geldt een opkomsttijd van circa 9 minuten. Hiermee wordt voldaan aan de gestelde normtijd van 12 minuten voor een risicogebied 2 op basis van dekkingsplan 2.0 van Brandweer Fryslân. Brandweer Fryslân voorziet op basis van de opkomsttijd geen knelpunten.

Bluswatervoorzieningen

Voor het plangebied zijn er voldoende brandkranen aanwezig, mits Brandkraan 72-637 op de Vitens Mapkit bruikbaar wordt gemaakt. Brandweer Fryslân adviseert om deze brandkraan bruikbaar te maken voor de brandweer

Bereikbaarheid

Voor de brandweer is het wenselijk om een willekeurige incidentlocatie middels twee onafhankelijke routes aan te kunnen rijden. Voor het plangebied is dit het geval.

Eindconclusie

Ondanks maatregelen ter verhoging van de veiligheid kunnen risico's nooit voor 100% worden weggenomen. Ook na het nemen van veiligheidsverhogende maatregelen zal een restrisico blijven bestaan.

Met behulp van het uitvoeren van de verantwoordingsplicht voor het GR en het advies van Brandweer Fryslân, dient het bevoegd gezag zich uit te spreken over de aanvaardbaarheid van het restrisico. Voor de acceptatie van het restrisico dient ook het belang van de ontwikkeling meegewogen te worden.

Geconcludeerd kan worden dat het aspect externe veiligheid een aandachtspunt vormt voor de haalbaarheid van voorliggend plan. Geadviseerd wordt om:

- de appartementen in woongebouwen buiten de 200 meter van de A31 te realiseren. Indien er voor gekozen wordt om de appartementen binnen het invloedsgebied toe te staan, dan dient er rekening mee gehouden te worden dat de bereikbaarheid van hulpdiensten goed geborgd is en dienen er voldoende vluchtmogelijkheden aanwezig te zijn. Daarbij moet vluchten van de risicobron af mogelijk zijn;
- de grondgebonden woningen binnen de 200 meter van de A31 toe te staan, mits rekening wordt gehouden met de bereikbaarheid van hulpdiensten en er voldoende vluchtmogelijkheden aanwezig zijn. Vluchtwegen moeten van de risicobron af mogelijk zijn;
- Brandweer Fryslân te betrekken bij de invulling van de ontwikkeling, zodat het door hen gegeven advies over de brandkraan opgevolgd wordt.